

DGD NA OBISKU V OBMEJNIH KRAJIH MED SLOVENIJO IN ITALIJO

Melita Rataj

Člani DGD smo se letos podali na strokovno ekskurzijo v bližnje kraje, in sicer smo obiskali zahodni del Slovenije ter čezmejno območje v Italiji. Na pot smo se podali v zgodnjih jutranjih urah ter se mimo Kranjske Gore in Rateč zapeljali do Belopeških jezer na italijanski strani. Tam smo imeli prvi postanek in se podkrepili z zajtrkom iz prtljažnika. Nadaljevali smo vožnjo skozi Trbiž, mimo naselij Žabnica, Ukve, Naborjet, Tablje in Bila v Rezijo, kjer se v prelepi dolini trudijo ohranjeti slovenske korenine. Osrednje naselje je Ravenca (Preto di Resia).

Tam smo se nekoliko dlje zadržali v kulturnem domu, kjer nam je prijeten domačin predstavil kraje, njihovo zgodovino, govorico in običaje. Predvsem nas je očaral njihov trud za ohranjanje slovenstva na tem koščku Italije – vse to kljub bližini domače domovine, od katere pa so vendar marsikdaj odmaknjeni oziroma iz različnih razlogov pozabljeni. Ogledali smo si tudi Solbico, ki še ohranja arhitekturno podobo stare rezijanske vasi. V kraju je tudi muzej brusarjev, ki so nekoč hodili po vsem svetu. V prenovljeni rezijanski hiši smo seveda prisluhnilli rezijanskim pravljicam. Z velikim navdušenjem se trudi vsaj del teh Slovencev ohranjeti svojo zgodovino.

Slika 1: Službeno vozilo rezijanskih brusarjev.

Naslednji postanek je bil v mestu Čedad. Kratek sprehod po glavnem trgu do bazilike in prek znamenitega Hudičevega mostu. Nadaljevali smo vožnjo do Sežane, kjer smo v osrčju Krasa obiskali vinsko klet Vinakrasa Sežana, ki ima s trto zasajenih več kot 50 hektarjev vinogradov. Poskusili smo njihova odlična vina, med katerimi seveda izstopa teran PTP. V Sežani smo tudi prenočili.

Slika 2: Nasmejani v vinski kleti.

Po zajtrku je sledila vožnja proti Trstu. Na poti smo si ogledali Briško jamo (Grotta Gigante), ogromno kraško jamo ob slovensko-italijanski meji. Osrednja dvorana je visoka 107 metrov, široka 65 metrov

Slika 3: Nihali v jami.

in dolga 130 metrov. Vanjo vodi približno petsto stopnic. Velika višina in stalna temperatura sta spodbudili namestitev dveh geodetskih nihali, dolgih po približno 100 metrov, ki sta zaščiteni s plastičnima cevema, in merita tudi zelo majhne tektonske premike. Nihali sta največji na svetu. Poleg njiju so v jami nameščeni drugi znanstveni instrumenti, med njimi seizmometer, seizmograf, klinometer in instrument za merjenje vsebnosti radioaktivnega radona. Vsi so povezani z Univerzo v Trstu.

Nadaljevali smo pot do Trsta, kjer smo se sprehodili po središču (Piazza Unita d'Italia, vladna palača, občinska palača, kip Karla VI. ...) ter občutili pravi utrip tržaškega življenja in tudi dežno ploho. Kot v starih časih, ko smo hodili v Trst po kavbojke, smo se seveda tudi tokrat razgledali po njihovih trgovinah in iskali ugodne nakupe, seveda ne vsi. Sledil je obisk romantičnega gradu Miramare. Ogledali smo si snežno bel grad, obdan s čudovitim parkom. Bogata opremljenost dvorca še danes priča o načinu življenja znanih kraljevih rodbin v 19. stoletju.

Nadaljevali smo vožnjo v Koper, med katero smo se seznanili s krajšo zgodovino višinske mreže na Slovenskem in dejavnostmi na mareografski postaji Koper. Postajo smo si potem tudi ogledali. Sledil

Slika 4: Udeleženci pri mareografski postaji v Kopru.

je sprehod po ulicah Kopra ali pa končno spet kakšno pivo. Nadaljevali smo vožnjo proti Senožecam, kjer smo imeli zaključno večerjo. Med potjo smo nazdravili še okroglemu jubileju našega predanega in skrbnega »kletarja« Mirana.

Zopet smo ugotavljali, da – kamor koli gremo – se imamo fajn.

*Melita Rataj, za Dolenjsko geodetsko društvo DGD
e-naslov: melita.rataj@gov.si*

Fotografije: Janko Novak, za Dolenjsko geodetsko društvo DGD